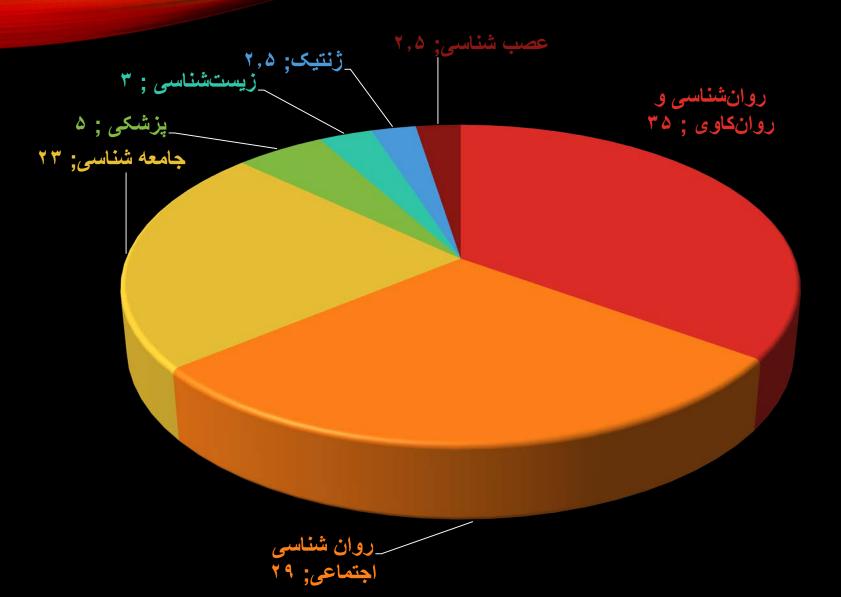
نظریه های سبب شناسی اعتیاد

دكتر سيد رامين رادفر

اردیبهشت ۹۶

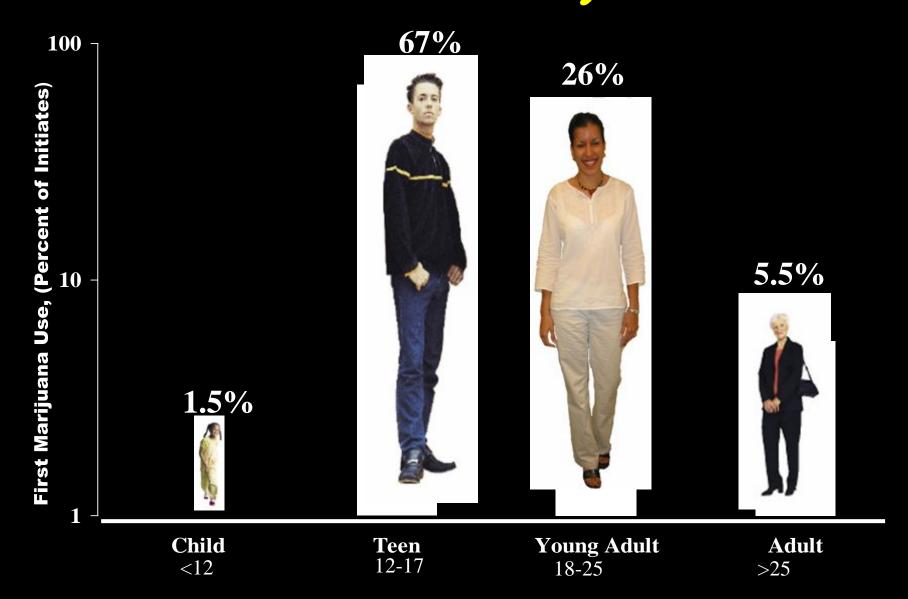

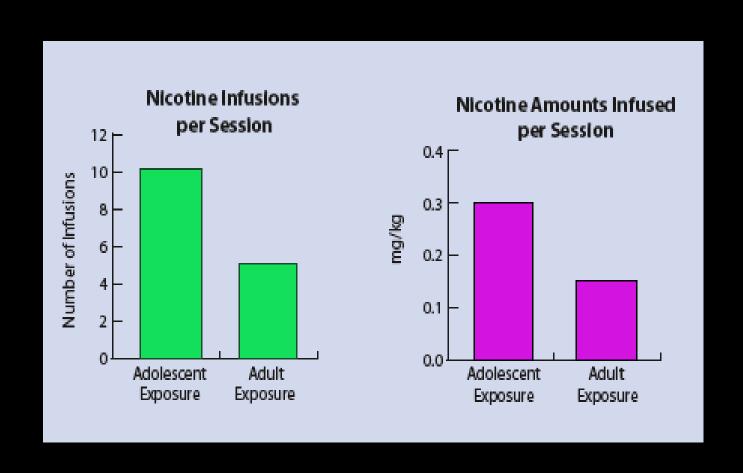

چرا مدارس مهم هستند؟ چرا نوجوانان مهم هستند؟

Addiction is a Developmental Disease: It Starts Early

RATS EXPOSED TO NICOTINE IN ADOLESCENCE SELF-ADMINISTER <u>MORE</u> NICOTINE THAN RATS FIRST EXPOSED AS ADULTS

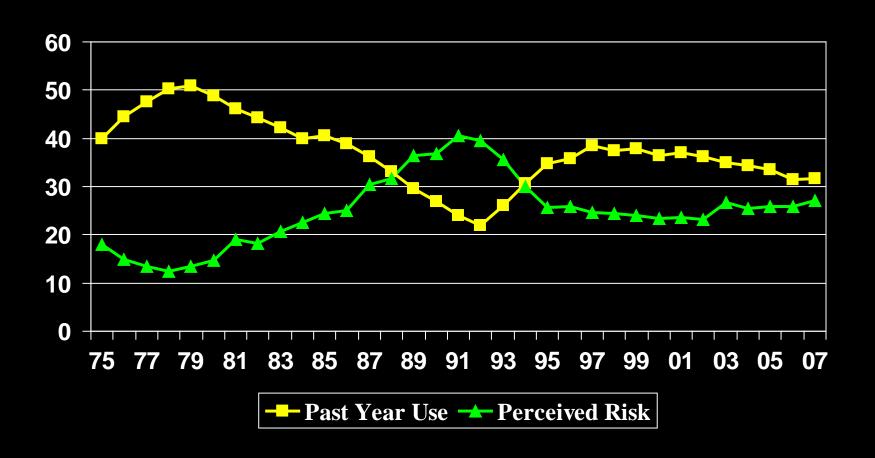

• رفتار مستدل(۱۹۸۰)

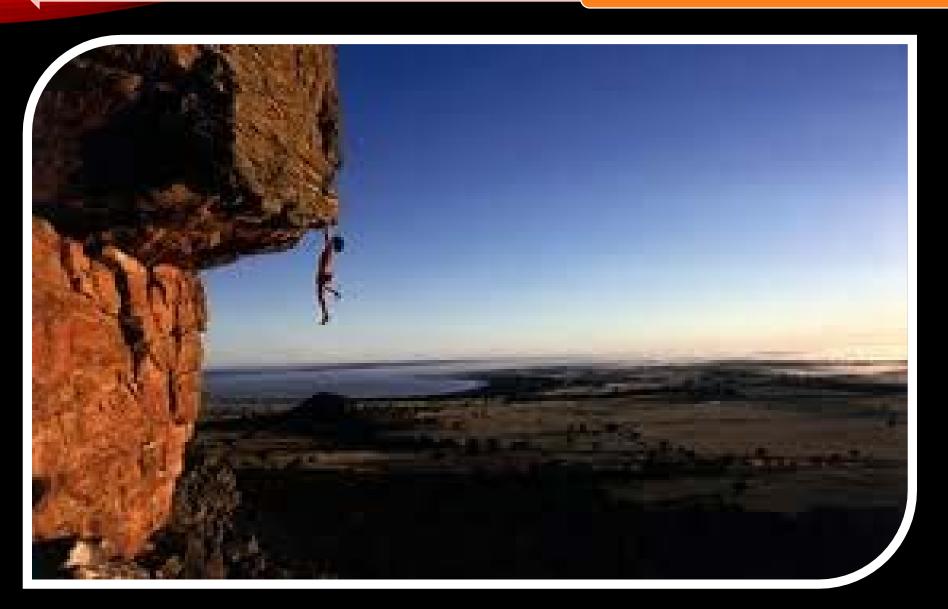
• شروع آزمایشی مصرف مواد بر اساس تصمیم گیری است

CHANGES IN ATTITUDES LEAD TO CHANGES IN USE

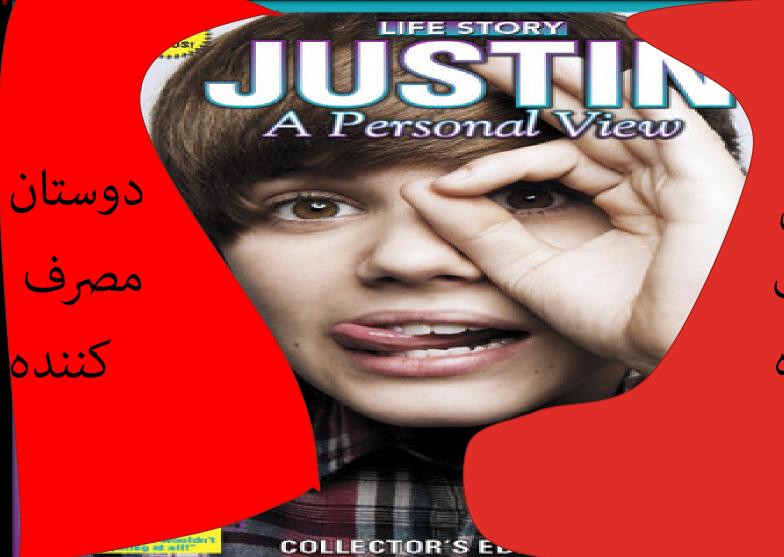

نظریه یادگیری اجتماعی-شناختی بندورا (۱۹۸۶)

مدل یادگیری اجتماعی

والدین مصرف کننده

- تعلق عاطفی به همسالان مصرف کننده مواد علت اصلی اعتیاد است. است.
 - این تعلق به دلیل:
- پیوند و تعهد ضعیف فرد به اجتماع ، نهاد ها و افراد مشوق سلامتی (دلزدگی)
 - پیوند ضعیف:
- فقدان تعهد به اجتماع ارزش های ان و نهاد های تسهیل کننده فرایند جامعه پذیری
 - پیوند ضعیف با الگوهای نقش متداول نظیر معلمان، اعضای خانواده و خصوصا و الدین

نظریه های تعلق اجتماعی

• نظریه کنترل اجتماعی هیرشی (۲۰۰۱)

آرزوهاي نوجوان >>>>>>> برداشت او از فراهم بودن شرایط لازم براي دستيابي به آن آرزوها

سست شدن تعهد فرد به جامعه

- وقتى نوجوان نسبت به اجتماع و ارزشهاي آن تعهدي احساس نكرد>>
 - تمایل بیشتر به سوي همسالان منحرف
 - که مصرف مواد را تشویق مینمایند گرایش پیدا میکنند
- علاوه براین اگر نوجوان ارتباط صمیمانه ای با والدین نداشته باشد فشار در ون خانواده دلبستگی نوجوان را به خانوده ای که معمو لاً مخالف مصرف مواد است تضعیف میکند و به نوعی سبب گرایش به همسالانی می شود که معمو لاً مشوق مصرف مواد هستند.
 - همچنین احساس دلبستگی در خانواده از هم پاشیده و یا عدم وجود یکی از والدین و یا متارکه کمتر میباشد.

مدل رشد اجتماعی

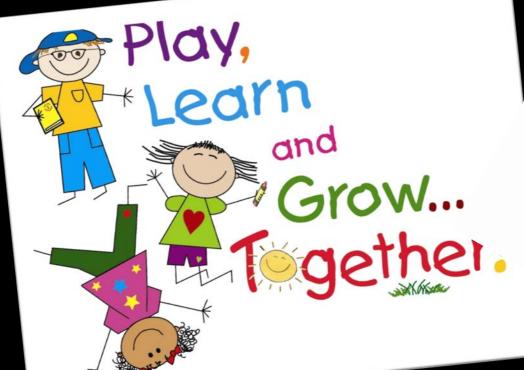
• این مدل بر افر اد، رشد اجتماعی و ترکمتماعی آنان تاکید می کند

خانواده همسالان مدرسه

- بر اساس این مدل نوجوان در شرایط زیر بیشتر به سمت مصرف کنندگان مواد می رود:
- اگر شرایط و فرصت های کافی برای تقویت تعاملات اجتماعی در خانه و مدرسه فراهم نشده باشد.
- مهارت های بین فردی و تحصیلی او برای تعاملات موفق و مطلوب در خانه و مدرسه کم باشد.
 - در قبال تعاملات اجتماعی با والدین و معلمان تقویت مناسبی دریافت نکند.

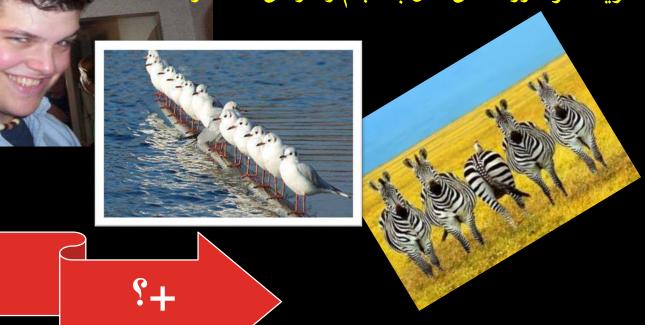
- مهم ترین علت سوء مصرف مواد فشار روانی به ویژه فشار روانی مرتبط با مدرسه است!!
- بر این اساس خود کارآمدی تحصیلی ضعیف مهم ترین علت فشار روانی نوجوانان در مدرسه است.

• ویژگی این دیدگاه این است که نقش محیط مدرسه و ادراک نوجوان از توانایی های تحصیلی خود را برجسته تر می کند.

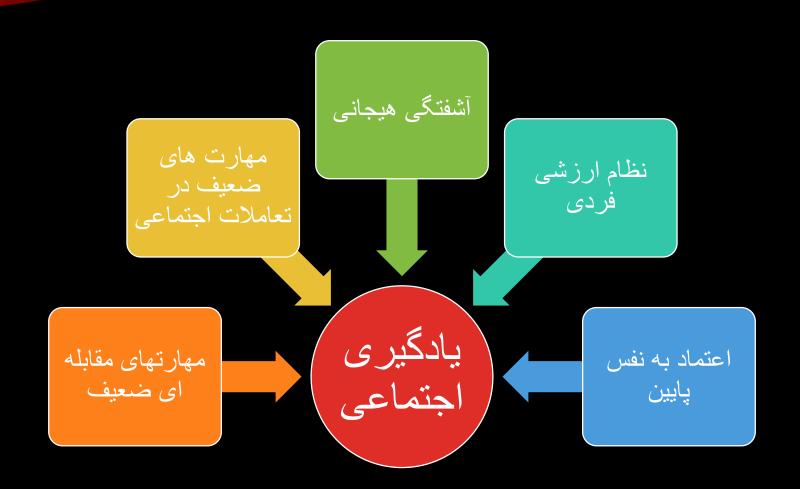

- عامل اصلی در سوء مصرف مواد عزت نفس کلی فرد است
- اگر مکرر در معرض ارزیابی ها ی منفی و انتقادات دیگران باشد عزت نفسش پایین آمده و خود را تحقیر می کند. واکنش های معمول این نوجوانان عبارت است از:
 - طغیان در برابر ارزش ها و معیارهای مرسوم به صورت خادین
 - پرهیز از پیروی از الگوهای اجتماعی مرسوم
 - تقویت خود ارزشمندی شان با انجام رفتارهای نا متعارف

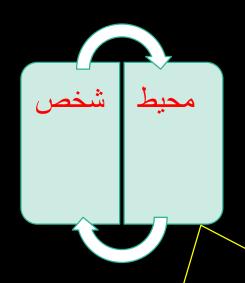
مدل یادگیری اجتماعی چند مرحله ای

سیمون وهمکاران ۱۹۸۸

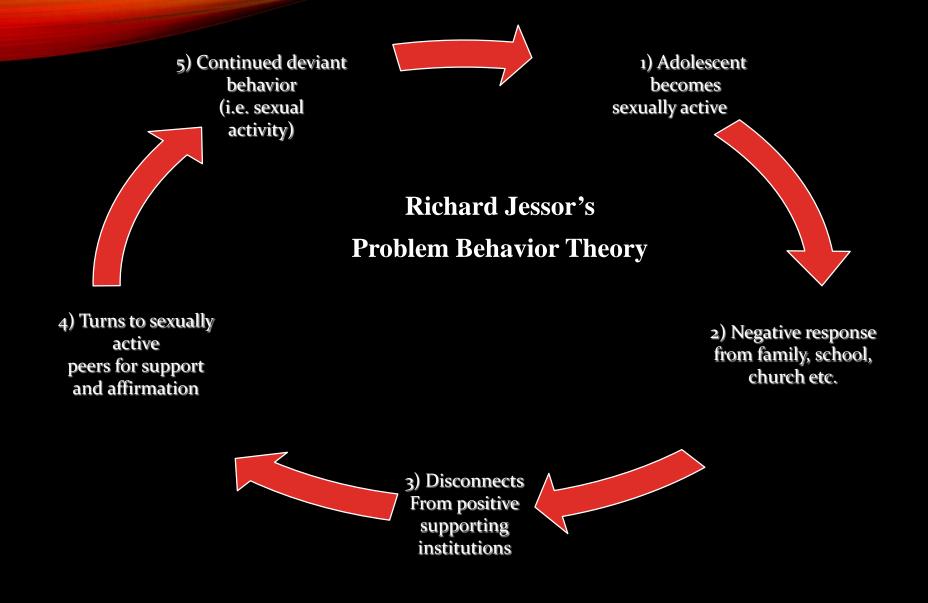
طبق این نظریه نوجوانی که مستعد یک رفتار مشکل ساز است مستعد بقیه رفتارهای مشکل ساز نیز می شود. بر اساس این نظریه رفتار حاصل تعامل سه حوزه است:

- عوامل شخصیتی فرد
 - عوامل محیطی
 - سیستم رفتاری فرد

محیط به ساختار های دور و نزدیک تقسیم می شود: هسته مرکزی ساختارهای دور: پیوند و ارتباط با خانواده و همسالان، هسته مرکزی ساختارهای نزدیک: الگو پذیری اجتماعی و رفتارهای مصرف مواد از طرف دوستان نزدیک و خانواده می باشد

RICHARD JESSOR'S "PROBLEM BEHAVIOR" THEORY

HYPERBOLIC DISCOUNT CURVES BEHAVIOURAL CHOICE THEORIES

Hyperbolic discount curves from two rewards of different sizes available at different times (vertical dashed lines). The smaller-sooner reward is temporarily valued higher (preferred) for a period just before it's available, as shown by the portion of its curve that projects above that of the later-larger reward.

$$V=$$
 $\frac{A}{1+kD}$

Where V is value, A is the undiscounted reward value, D is delay and k is a constant describing the individual subjects degree of impatience. Functions in this class are referred to as hyperbolic as contrasted with exponential functions which model temporal discounting as occurring at a fixed rate over time.

نظریه رفیق بد!

سالانی است که واد تقریبا

ل با همسالان

• در این نظریه تا

 تنها متغیر منفر نوجوانان آنها را همیشه به طور

• سایر عوامل به ۱ مصرف کننده م

نظریه مرحله

• طبق این نظریه درگیری نوجوانان در مصرف مواد در چندین مرحله و در یک توالی مشخص رخ می دهد

- كنترل تكانه مختل
- نیاز به ارضای فوری
- دسترسي به مواد،الکل و مواد استنشاقی
- نیاز به پذیرش از طرف گروه
 همسالان
 - استفاده از مواد استنشاقي،تنباكو،حشي ش و الكل با دوستان استفاده كم ولي مرتب مصرف در اواخر هفته به مرور افزايش مي يابد
 - . رود ريان ي. تغييرات مختصر
 - استفاده روزانه از مواد
 - •خود کنترلي مختل
 - •پیامدهای مختلف مصرف مواد
 - •بریدن از خانواده وهمبستگي با دوستان مصرف کننده

آمادگی برای سوء مصرف مواد:

<mark>به: یادگیری تجربه سرخوشی</mark>

مصرف منظم،تمنای سرخوشی:

استفاده از مواد دیگر مثلاً محرکها و خواب آورها و توهم زاها تغییرات رفتاری

افزایش دفعات

•وابستگي متقاطع/استفاده چند دارويي

- گناه/محرومیت/شرمساري/افسردگي/پشیما
 - •افت عملكرد جسمي و ذهني
 - •افزایش خطر پذیري،خود تخریبي /خودکشی

ال ذهنی له نشئگی

نشئگی

•

ن ذهنی برای رسیدن به نشئکی

- بر نقش عوامل فردی خانوادگی و جامعه ی بزرگتر بر خطر مصرف مواد تاکید می کند.
- عوامل زیستی –وراثتی ، روان شناختی، اجتماعی،محیطی و...دخیل هستند ولی تمام این عوامل باید از سیستم روانی فرد عبور نمایند.

• ژیلبرت بوتوین ۲۰۰۰

عوامل تاریخی/پیشینهای

عوامل جمعیت شناختی،

جنسیت سن طبقه اجتماعی اقتصادی نگرش مذهب

عوامل زيست شناختي :

هیجان طلبی زمینه ژنتیکی خلق و خو و مزاج هویت فرهنگی هویت قومی

عوامل محيطي:

حمایت اجتماعی هنجار گسیختگی بی نظمی اجتماعی در دسترس بودن مواد

رفتار مصرف مواد

سیگار مشروبات الکلی ماریجوانا مواد استنشاقی سایر مواد غیر قانونی

عوامل اجتماعي

عوامل مرتبط با مدرسه،

عملکرد تحصیلی اعتماد به نفس تحصیلی پیوند با مدرسه جو مدرسه

عوامل خانوادگی،

ساختار خانواده شیوه مدیریت وارتباط در خانواده نظارت والدین مصرف مواد توسط والدین دلیستگی به خانواده

نگـرش والديـن نسـبت بــه

مصرف مواد

تأثير رسانهها

الگو برداری از مصرف کنندگان مـــواد

جذاب جلوه دادن مصرف مواد تبلیغات مشروبات الکلی و سیگار

تأثير همسالان

مصرف مواد توسط همسالان تگـــرش دوســـتان در مـــورد مصـــرف مـــواد

عوامل فردي

انتظارات شناختي،

پیامدهای مصرف مواد مصرف توسط والدین میزان شیوع مصرف نگرش و باورهای فرد در مورد مصرف مواد هنجارها و انتظارات در مورد

تواناییها و مهارتهای فردی:

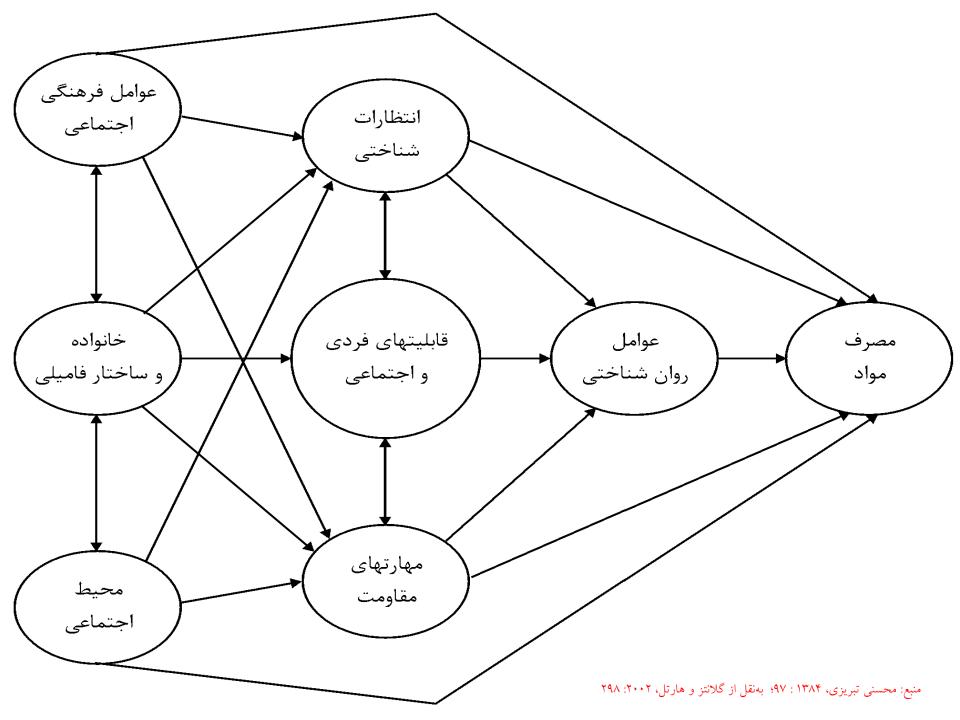
تصمیم گیری، حل مسئله کنترل اضطراب کنترل خشم خود کنترلی تعارضات تنظیم هیجان هدف گزینی

مهارتهای اجتماعی :

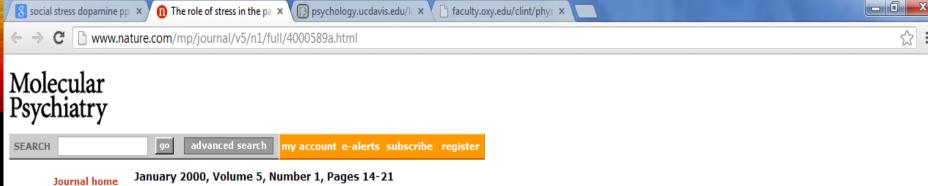
مهارتهای ارتباطی مهارتهای جرآتمندی مهارتهای تحسین و تمجید کردن مهارتهای امتناع مهارتهای جستجوی کمک

عوامل روان شناختی ،

خود کارآمدی خود پنداره – عزبت نفس خطر پذیری سلامت روان – ساز گاری روانشناختی برداشت فرد از موقعیتهای زندگی

Advance online publication Current issue Archive

Perspective

Online submission

For authors For referees Contact editorial office About the journal For librarians Subscribe Advertising naturereprints Contact NPG Customer services Site features

Press releases

The role of stress in the pathophysiology of the dopaminergic system L Pani. A Porcella and G L Gessa

Table of contents Previous Article Next [PDF]

CNR Center for Neuropharmacology and 'BB Brodie' Department of Neuroscience, University of Cagliani, Cagliani, Italy

Correspondence to: Dr L Pani, CNR Center for Neuropharmacology, Via Porcell, 4, 09124 Cagliari, Italy. E-mail: panil@unica.it

Abstract **NPG Subject areas**

Access material from all our publications in your subject area:

Biotechnology

Cancer

Chemistry

Dentistry

Development

Drug Discovery

Earth Sciences

Evolution & Ecology

Genetics

Immunology

In this review, we will examine the most recent preclinical evidence in support of the fact that both acute and chronic stress may have a detrimental impact on the normal function of the dopaminergic system. In recent decades, the term stress has changed its meaning from that of a 'non-specific body response' to a 'monitoring system of internal and external cues'; that is a modality of reaction of the mammalian central nervous system (CNS) which is critical to the adaptation of the organism to its environment. Compelling results have demonstrated that the dopaminergic system is important not only for hedonic impact or reward learning but also, in a broader sense, for reactivity to perturbation in environmental conditions, for selective information processing, and for general emotional

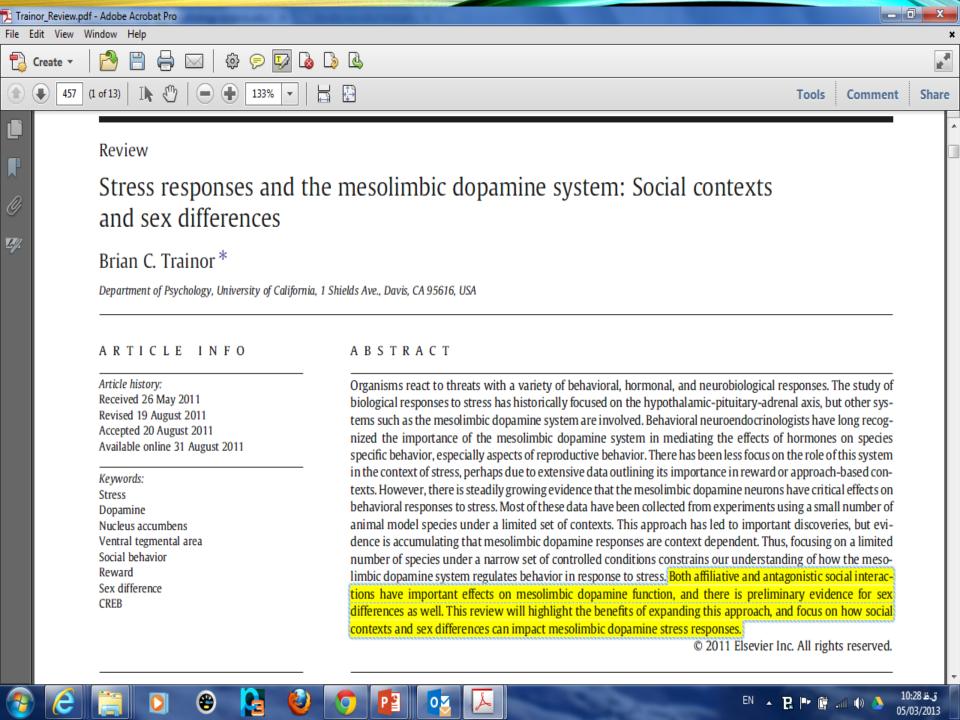

• • • •

از برآی دیدنش مردم بسی
اندر آن ظلمت همی شد هر کسی
دیدنش با چشم چون ممکن نبود
اندر آن تاریکی اش کف می بسود
آن یکی را کف به خرطوم اوفتاد
گفت همچون ناودانست این نهاد
آن یکی را دست بر گوشش رسید
آن بر او چون بادبیزن شد پدید
آن یکی را کف چو بر پایش بسود
آن یکی را کف چو بر پایش بسود
گفت شکل پیل دیدم چون عمود

• • • • • •

همچنین هر یک به جزوی که رسید فهم آن می کرد هرجا می شنید از نظرگه گفتشان شد مختلف آن یکی دالش لقب داد این الف در کف هر کس اگر شمعی بدی اختلاف از گفتشان بیرون شدی